

VLAAMSE VERENIGING VOOR FAMILIEKUNDE

VVF
VLAAMSE ARDENNEN

Periodiek tijdschrift
Dertiende jaargang 2004 – n° 31

Reisperielen in het Land van Gavere in de 18de eeuw.

Dat reizen, zeker in vorige eeuwen, altijd een beetje avontuur betekende, mag blijken uit het hiernavolgende verhaal.

Het was in de nacht van 22 op 23 december van het jaar 1732. Twee *ambtsdragers* deden hun nachtelijke ronde doorheen het genoemde Land van Gavere. Het waren Anthone van Iperseel, *soldaet in de Compagnie van den heere Capitain de Casteneda, provost generael van sijne majesteit, geadmitteert tot ronderinghe op den Lande van Gavre, Melsen ende Beirlegem, en Jan van Steenbeke; officier van den Princelijcken Lande van Gavre*. Deze beide heren waren bevoegd om op hun dienstronde *te apprehenderen alle vaghebonden, lantloopers ende anderssints*. Kortom alle verdachte personen dienden aangehouden te worden. Gekomen aan het huis bewoond door Guillaume de Beir, hoorden zij binnenin *eenigh ramour*. Was dit huis nu niet toevallig een herberg, genaamd *het Scholken* te Dikkelvenne, een herberg *alwaer men niet anders en schynckt als Brandewijn*. Op dit middernachtelijke uur trokken zij naar binnen en troffen er een onbekende persoon aan, die gezien hij niet over *eene attestatie* beschikte, in hun ogen meer dan verdacht was. Bij de daaropvolgende ondervraging weigerde deze verdachte persoon zijn ware identiteit kenbaar te maken, doch gaf wel te kennen dat hij van Middelburg in Zeeland was. Ook de waard de Beir en zijn vrouw bleken deze man niet te kennen, wat later werd tegengesproken. Onze plichtsbewuste ambtsdragers gingen dan over tot het fouilleren van de verdachte. Zij meenden dat hij in bezit was van *een geweir* doch het bleek een *Instrument te sijn dienstich voor chirurgiens*. Bovendien vonden ze ook op de man **een merckelijke somme** gelt stekende in eenen sack niet wetende of het goet of ende ongepermitteert gelt was **benefens vier gesloten brieven ende andere cleene effecten**. Het bezit van al deze zaken maakten hem nog meer *suspect*.

Jan van Steenbeke vroeg de waard *eene coorde* en samen met de verdachte, wiens *aermen achterwaerts op den rug waeren vastgebonden*, trokken zij naar Gavere waar de onbekende in de kelder van het *Lanthuys* zou worden opgesloten. Halverwege liet deze doorschemeren dat hij *onder andere den greffier vanden Lande van Schoorisse wel kende ende oock andere heerelijckhede lieden*. Dit horende en gekomen zijnde aan de markt te Gaver, werden met instemming van de officier de koorden losgemaakt en een weinig later trokken zij het landhuis van Gavere binnen. Norbert Neyt, *den lieutenant-bailliu van den Lande van Gavre*, werd uit zijn slaap gewekt en begaf zich eveneens naar het landhuis waar hij *corts naerdien* arriveerde. De ondervraging door de baljuw kende meer succes. De onbekende was **Joos Blommaert** en hij verklaarde *woonachtigh te sijn binnen hoorebeke ende dat hij te weghe was naer Middelburgh in Zeelant*. Een Blommaert uit Horebeke kon niet anders dan een 'protestant' te zijn! Het is algemeen geweten dat er sinds de 17de eeuw, nauwe contacten bestonden tussen de bewoners van de protestantse enclave te Horebeke en de broeders uit Zeeuws-Vlaanderen en Zeeland, vanwaar ook geregeld predikanten afzakten naar de streek rond Oudenaarde. Bovendien woonden vele familieleden van Joos te Middelburg, o.a. zijn broers Joannes en Gilles, en ook zijn zuster Anna die gehuwd was met Jacobus Cornelis. Ook de Horebeekse familie van Jozef Van den Berghe was jarenlang in deze stad woonachtig, alwaar de vier zonen in dienst traden van de Verenigde Oostindische Compagnie.

Baljuw Neyt heeft het getelde geld en de effecten in bewaring meegenomen naar zijn woning, nadat hij *hem Blommaert heeft geraeden en gepresenteert op een bedde te slaepen, twelcke hij Blommaert heeft gedeclareert niet noodigh thebben*. Onze Joos bracht dan de rest van de nacht door in de kelder van het Gaverse landhuis, onder de bewaking van Jan van Steenbeke en Anthone van Iperseel.

's Anderendaags reeds in de vroege morgen, had de baljuw een bijeenkomst in de wets-

kamer met de *wethauderen*. Waren hierbij aanwezig: Adriaen D'Hanens, burgemeester, en Jan Vlaminck en Jan-Baptist de Raedt, schepenen. Lieven Herman, de gewezen koster van Dikkelvenne, kwam getuigen voor Blommaert. Dat deze van Horebeke was, werd door hem bevestigd en hij wist er nog bij te vertellen dat het geld voortkwam van de verkoop van een hofstede. Alvorens de gevangene vrij te laten, eiste de baljuw 10 dukaten en nog een paar 'andere vergoedingen'. Er werd geboden en afgeboden en uiteindelijk betaalde Blommaert 8 dukaten en 25 schellingen groot voor het gelag van de wethouders die ieder nog 1 pattacon ontvingen. Het hele gezelschap kreeg daarbij nog 2 potten warme wijn. *Den selven Bailliu aen hem Blommaert heeft gevraeght of hem alles overgelevert was, waerop hij heeft geantwort van Jae ende dat hij in alles appayssement hadde ende den Bailliu in alles bedanckt, boven dien ongevraeght door Imant, den weirt ofte weirdinne inde Camer geroepen ende **betaelt de thairynghe** bedraeght hebbende tot XXV s.III grs ende daerenboven gecommandeert oock ongemolesteert twee potten waeremen wijn waernaer hij Blommaert met danckseggynghe vanden Bailliu ende wethauderen int vriendelijck is vertrocken.*

In een volgend archiefstuk van 16 januari 1733 legt soldaat van Iperseel, deze woorden in de mond van Blommaert: *Ick bedanck u mijnheer den Bailliu, ghij sijt een eerelijck man, ick sal u beschyncken met eenen com waeremen wijn ende dat hij den selven gecommandeert heeft, ende oock Jeghens den Burgemeestere Adriaen Dhaenens ende de schepenen Joannes Vlaminck ende Jan Baptiste de Raedt, **compt met mij boven Ick moet hulder een wordeken alleene spreken.***

Dat niet alles zo *vriendelijck* is verlopen mag blijken uit het feit dat Joos Blommaert als eiser (*heesschere*) bij requeste van 7 januari 1733, een rechtszaak inspande voor de Raad van Vlaanderen te Gent. Het einde van deze gerechtszaak mocht hij niet meer meemaken. Amper één maand later, op 6 februari 1733 stierf Joos Blommaert te Zevegem. Was hij misschien op weg naar raadsheer Rooman te Gent of naar één van de vele familieleden wonende te Middelburg in Zeeland? Dat vele hoofdrolspelers in deze en ook andere aangelegenheden, misbruik hebben gemaakt van hun ambt, wordt aangetoond door de veroordelingen van 1735.

Zo wordt de officier Jan van Steenbeke veroordeeld om zich binnen de 3 dagen naar de *cipierage* van het Hof te begeven om er opgesloten te worden *inden donckeren put, te waeter ende ten broode* en dit gedurende 8 dagen. *Faute dies*, wordt hij voor drie jaren verbannen uit Vlaanderen. De baljuw Norbert Neyt wordt onbekwaam verklaard om nog enig openbaar ambt uit te oefenen en moet een boete betalen van 300 pond parisis. Aan de erfgenamen van Joos Blommaert dienen 4 ponden groot en 25 schellingen groot terugbetaald te worden, plus daerenboven de waarde van 2 potten warme wijn. De voornoemde burgemeester en schepenen betalen de ontvangen pattacon terug.

GENEALOGISCHE GEGEVENS OVER JOOS BLOMMAERT.

Joos (of Judocus) Blommaert was de zoon van Judocus en Janneken Van Helleputte. Met zijn eerste 2 vrouwen had Judocus geen kinderen. In dit derde huwelijk kende hij meer succes 7 kinderen werden er geboren:

- Maria, die huwde met Joannes Pede, zoon van Lieven.
- Tanneken (Anna) gehuwd met Sacharias Debock, zoon van Adriaen
- Jan, die huwde met Maria Spileers, dochter van Pieter
- Joos (de man uit ons verhaal), zie verder
- Frans, bleef ongehuwd
- Pieter, een eerste maal gehuwd met Josine De Schepper, dochter van Jan, een tweede maal met Joanna Walraet, dochter van Jan.
- Gillis.

Joos' vader, Judocus (gedoopt te Sint-Maria-Horebeke op 7 juli 1644), de zoon van Gilles (gedoopt te Mater op 4 juli 1617), was betrokken bij het *hereticque schandael* te Mater op kerstdag 1685. Kort na de middag hielden de protestantse families van dit dorp, een eigen gebedsdienst in het huis van Adriaen Gosseye op de Varent. Ook Judocus Blommaert, landbouwer van beroep, bevond zich onder de aanwezigen.

Joos Blommaert (gedoopt te Maria-Horebeke op 16 juni 1687) huwde rond 1710 met Susanna Speliers, dochter van Pieter. Zij kregen drie kinderen:

- Jacobus (gedoopt te Maria-Horebeke op 1 juli 1710 en er overleden op 15 juni 1767),
-huwde op 15 juni 1754 te Horebeke met Josina Hanssens († Mater, 13.1.1798)
- Frans (gedoopt te Maria-Horebeke op 1 november 1715 en er overleden op 1 januari 1774), huwde te Horebeke op 3.2.1740 met Marie Fransoise De Potter (†Horebeke, 9.2.1798), dochter van Livinus.
- Marie Thérèse, ongehuwd.

Joos Blommaert is de oudovergrootvader van onze VVF-leden Camiel Blommaert en Willem-Vital Blommaert (weliswaar 93 jaar oud en trouw bezoeker aan al onze activiteiten in de negentiger jaren). Tot staving hiervan, de hiernavolgende opklimmende genealogie (stamreeks). De geboorte-, huwelijks- en overlijdensplaatsen werden niet opgenomen, daar het in 95% der gevallen, toch steeds over Sint-Maria-Horebeke gaat (bij de Geuzen steeds betiteld als Maria-Horebeke).

VOOROUDEERREEKS BLOMMAERT.

1. **Camiel Blommaert** (°1937)
eerste kind van nr. 2
gehuwd in 1963 met
Simonne Mertens (°1934)

1. **Willem-Vital Blommaert** (°1912)
derde kind van nr. 2
gehuwd in 1946 met
Catalina Koster (°1922)

2. **Victor Blommaert** (°1908-†1989)
vierde kind van nr. 3
gehuwd in 1935 met
Alberta Maat (°1906-†1990)

ouders

2. Petrus Francies Blommaert (°1873
†1946) eerste kind van nr. 3
gehuwd in 1905 met
Lea Blommaert (°1873-†1958)

3. Camiel Blommaert (°1867-†1942)
zevende kind van nr. 4
gehuwd in 1899 met
Emma Blommaert (°1868-†1947)

grootouders

3. Petrus Francies Blommaert (°1848
†1913) tweede kind van nr. 4
gehuwd in 1873 met
Amelie Blommaert (°1852-†1879)

4. Vital Blommaert (°1827-†1885) *overgrootouders* 4. Petrus Blommaert (°1822-†1866)
zevende kind van nr. 5 vierde kind van nr. 5
gehuwd in 1853 met gehuwd in 1845 met
Eugenie Vanderhaegen (°1832-†1917) Francisca Van Cauwenberghe
(°1821-†1901)
5. Joannes-Baptist Blommaert *betovergrootouders* 5. Pieter Francies Blommaert
(°1782-†1871) (°1780-†1844)
tweede kind van nr. 6 eerste kind van nr. 6
gehuwd in 1805 met gehuwd in 1805 met
Dina Van Cauwenberge (°1783-†1865) Alexandrine De Jonge
(°1789-†1863)
6. Josephus Blommaert (°1743-†1830) *oudouders*
eerste kind van nr. 7
gehuwd in 1778 met Maria Anna Polet (°1751-†1812)
7. Frans Blommaert (°1715-†1774) *oudgrootouders*
tweede kind van nr. 8
gehuwd in 1740 met Marie Françoise De Potter (°1714-†1798)
8. **Joos Blommaert (de man uit ons verhaal)** *oudovergrootouders*
(°1687-†1733)
vierde kind van nr. 9
gehuwd in 1710 met Susanna Spileers (°1687-†1726)
9. Judocus Blommaert (°1644-†1723) *oudbetovergrootouders*
eerste kind van nr. 10
gehuwd in 1678 met Joanna Van Helleputte (°1655-†1718)
10. Gillis Blommaert (°Mater 1617-†?) *stamouders*
eerste kind van nr. 11
gehuwd in 1643 met Cathelijne Lodens (-†1664)
11. Pieter Blommaert (°ca 1580 *stamgrootouders*
†Mater 1641) gehuwd met
Judoca Gosseye (†Mater, 1677)

Edgard VAN DROOGENBROECK

De Familie Podevijn te Aalst en Zottegem.

Dr. Frans Debrabandere vermeldt in zijn «Woordenboek van de Familienamen» het volgende: Poittevin, Potavin, Potdevin, Podevin, Podevijn : middelnederlands : po(i)tevin, het frans: Poitevin: inwoner van Poitou, de streek van Poitiers. Andere beweren dat de naam Podevijn een afleiding zou zijn van «un pot de vin». De vroegste vermeldingen dateren van 1242 Hugone le Poitevin, Moorsele. Hieronder volgt een beknopte stamreeks.

I Joannes Potovijn

°15-07-1629 te Wieze
†26-05-1705 te Aalst
x 19-02-1651 te Aalst met Magdalena Hansekens
°? en †13-10-1705 te Aalst.

II Andreas Boduwijn

°06-03-1668 te Aalst
†01-08-1722 te Aalst
x 16-08-1692 te Aalst met Maria Scheerlinck te Aalst
°09-11-1671 te Aalst en †10-01-1750 te Aalst.

III Judocus Podevijn

°09-11-1695 te Aalst
†28-02-1769 te Aalst
x-1) 26-01-1721 te Aalst met Joanna Beeckman
°30-06-1693 te Aalst en †02-02-1731 te Aalst
x- 2) 29-04-1731 te Aalst met Adriana Van der Wielen
Van wie: 1) Henry Podevijn °22-01-1746 te Aalst en †1795.

IV Gasparus Podevijn

°07-02-1724 te Aalst
†05-03-1800 te Aalst
x 20-01-1757 te Aalst met Anna-Catharina Van Gheem
° 29-12-1720 te Aalst en †26-08-1790 te Aalst.
Van wie : 1) Judocus Podevijn x met Philippina-Judoca Fies
2) Adrianus-Emanuel volgt V.
3) Isabella Podevijn x met Jacobus De Cock.

V Adrianus-Emanuel Podevijn

°31-05-1761 te Aalst
†10-06-1841 te Aalst
x 07-06-1789 te Aalst met Maria Keymeulen
° 05-01-1764 te Aalst en †15-12-1846 te Aalst.

VI Jacobus Podevijn

°03-12-1800 te Aalst
†31-07-1857 te Strijpen
x 12-01-1828 te Aalst met Maria-Therese Van Hooye
°16-05-1808 te Aalst en †05-03-1880 te Strijpen.
Hij was hovenier en woonde eerst in de Nieuwstraat waar hij een herberg uitbaatte, daarna in de Kasteelstraat te Zottegem.
Van wie: 1) Philomena Podevijn
2) Leopoldus Podvijn
3) Philomena Podevijn
4) Joanna-Marie Podevijn x met Joannes Parmentier
5) Joannes Podevijn x met Hermina Vion

- 6) Gustaaf Podevijn x met Maria-Vitalia De Turck
- 7) Egidius Podevijn volgt VII
- 8) Octavia Podevijn
- 9) Charles-Louis Podevijn x met Adèle Vandriessche
- 10) Apolonia Podevijn x met Charles-Louis Cantaert.

VII Egidius Podevijn

°12-03-1830 te Zottegem

†31-08-1912 te Zottegem

x 26-03-1856 met Edeltrudis De Nayer

°25-06-1834 te Strijpen en †15-05-1907 te Zottegem.

Hij was eveneens hovenier, voerman en groentekweker en woonde in de Kasteelstraat en daarna in de Hoogstraat nr. 107. Circa 1880 behaalde hij een «Eerediploma» met 78 punten in een prijskamp tot «verbetering der Geitenstallen» in de Landbouwersbond van het Arrondissement Aalst. (zie foto onderaan)

Van wie: 1) Maria-Ludovica Podevijn

2) Octaaf Podevijn

3) Clemence Podevijn

4) Jean-baptiste Podevijn

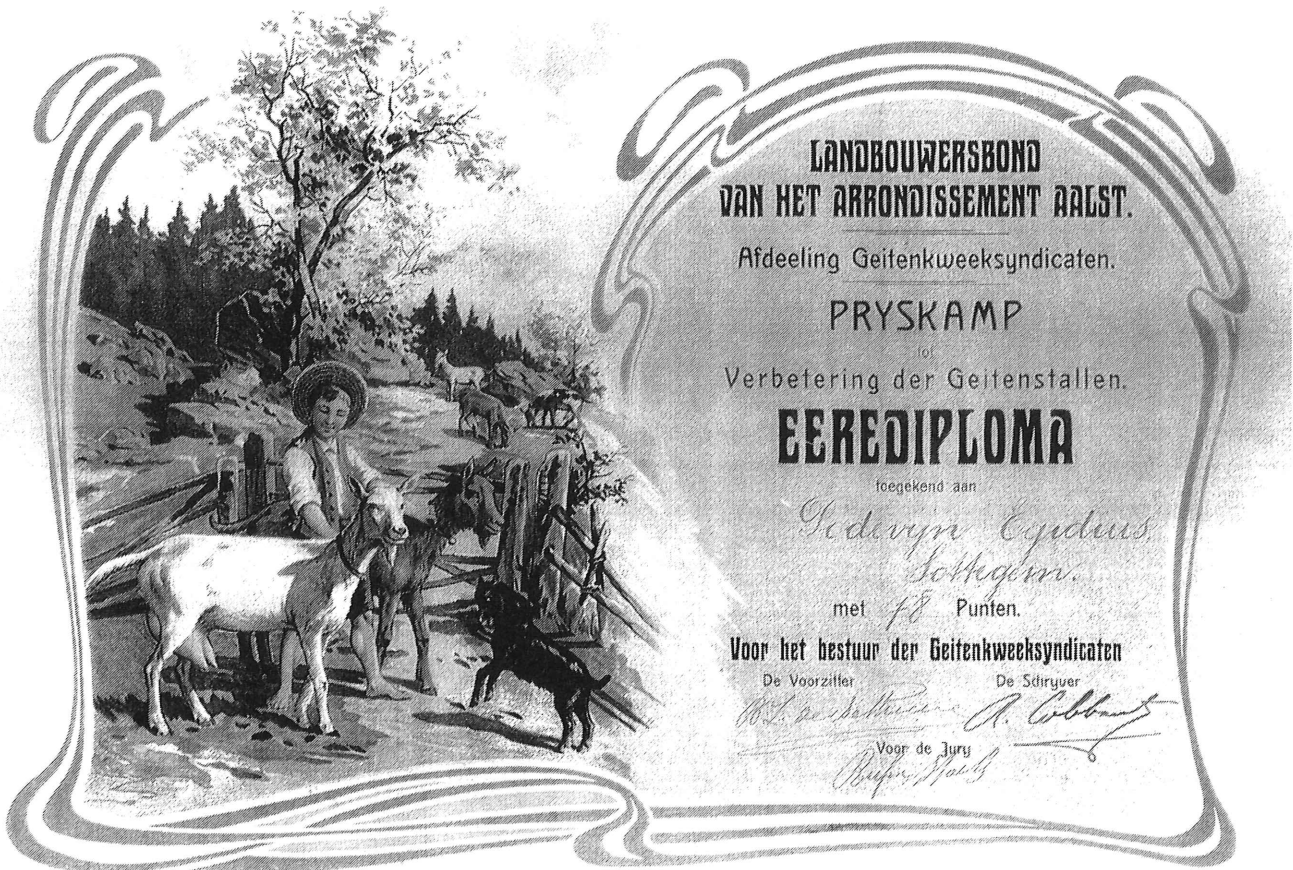
5) Octavie-Marie x 1) met Léon Gillis

x 2) met Richard Swankaert

6) Leo-Richard Podevijn volgt VIII

7) Marie Podevijn

8) Cyriel Podevijn x met Zenaide Claus

(hovenier en kweker van doornhagen)

- 9) Marie-Therese Podevijn x met De Backer Gustaaf
- 10) Marie-Therese Podevijn °07-09-1872.
Zij was kloosterzuster bij de Zusters van Liefde te Gent en legde haar plechtige beloften af per 24-08-1902 en nam de kloosternaam aan van «Zuster Marie-Onésime», en vierde haar gouden Kloosterjubileum op 21-07-1948. Zij overleed te Gent in het Huis van Barmhartigheid op 13-01-1951.
- 11) Leopold Podevijn.

VIII Leo-Richard Podevijn °22-05-1866 te Strijpen

†05-06-1866 te Zottegem

x 01-02-1899 te Gent met Nathalie De Moor

°23-11-1870 te Wachtebeke en †15-05-1952 te Zottegem.

Richard Podevijn alias «leo Verloo» was landbouwer en voerman. Wekelijks reed hij met paard en kar (een vier-duimer) naar Gent. 's Morgens vertrok hij op de markt in Zottegem om 3u30 en kwam aan op de Koornmarkt te Gent om 8u30. Tevens werkte hij als «voerman» voor de firma Van Oudenhove uit de Stationsstraat. Richard Podevijn was een bezadigd man met veel gezond verstand en een zin voor humor.

Van wie : 1) dood geboren kind van het ml. geslacht †06-12-1899;

2) Marguerite Podevijn °05-02-1901 te Zottegem en

†29-01-1977 te Zottegem

x 27-11-1924 met Jules Van de Meulebroucke

3) Albert Podevijn x 1) met Angelique Broekaert

x 2) met Bertha Ghijs

4) Georges Podevijn x met Alice Vekeman

5) Josephine Podevijn x met Emiel Monsecour

6) Maria Podevijn x met Gaston Vekeman

7) André Podevijn x met Sidonie Reygaert

8) Gertrude Podevijn x met Alfons Goessens.

De familie Podevijn, afkomstig van Aalst is uitgeweken naar Zottegem circa per 13-03-1828; wat de reden was, is ons niet duidelijk. Verschillende eeuwen waren de Podevijns allemaal hoveniers ook in Zottegem. Al de Podevijns die nu in Zottegem wonen, stammen af van Jacobus Podevijn x met Marie-Therese Van Hooye. Ook de bakkersfamilie in Zottegem hebben als stamvader Jacobus x met Van Hooye.

(Alle de gegevens werden ontleend uit de B.S. van het Stadsarchief te Aalst en Zottegem).

Gerard VAN DE MEULEBROUCKE.

Documentatiecentrum Ter Maelsaecke :

Aanwinsten in het boekenbestand

- Zuid Vlaandersche Novellen door Omer Wattez
L. Opdebeek – uitgever – Antwerpen.
- Gontran van Severen
Coup d’oeil sur la Flandre Orientale Gand 1951.
- Economische spiegel van Oost-Vlaanderen Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen; Dienst voor Culturele en Sociale Aangelegenheden.
- Portrait uit Harelbeke van sekeren manspersoon, sig naemende Pieter N. enz.
(anastatische uitgave).
- Heraldiek door Honoré Pottier en Marc Van de Cruys: Wapens kennen en herkennen;
Davidsfonds - Leuven.
- De bevolking van Sint-Niklaas in 1803 door Luc De Backer; Familia en Patria 1995.
- Parochies Overboelare en Goeferdinge; Staten van Goed 1578-1796 door André Lafort.
- Bijlagen Buitenpoorters van Geraardsbergen
- Buitenpoorters van Aalst.
- St.-Dionsysiuskerke van St.Denys-Boekel 100 jaar herbouwd 1903-2003 door Michiel De Backere.
- Groeten uit St.-Kornelis-Horebeke, deze uitgave kwam tot stand n.a.v. de 250ste verjaardag van de Kerk te Sint-Kornelis-Horebeke; samenstelling Patrick van Caeckenbergh en Claudia De Backer.
- Nieuwe publicatie VVF Afdeling Vlaamse Ardennen: Lantbouck toebehorende den Hospitale van Schorisse 1589 Ergronden en Lasten 1644 door Marc Vuylsteke.
- 't Ronssies in guiren en kluiuren door Maurice Bouchez (Proeve van Woordenboek van het Ronses Dialect.
- Hagiografische bronnen als spiegel voor de Mentaliteitsgeschiedenis; een vergelijkende studie van veertien Vlaamse heiligen tussen de vierde en de twaalfde eeuw door Michäel Catry (twee delen).

Aan alle milde schenkers hartelijk dank.

Gerard VAN DE MEULEBROUCKE.

Priesters uit onze regio tijdens het Ancien Régime in het Land van Aalst (4)

Voor onze bijdrage doen wij beroep op het standaardwerk van J. De Brouwer «Bijdrage tot de geschiedenis van de kerkelijke instellingen en het godsdienstig leven in het Land van Aalst tussen 1621 en 1796», met aanvullingen aan de hand van de gegevens van de parochie-registers eveneens en uit Luc Schokkaert: «Bibliografisch repertorium van de Priesters van het Bisdome Gent 1802-1997».

Vervolg van V.V.F.-VI. Ardennen nr. 26, p 9-11
nr. 28, p 8-11
nr. 29, p 8-13
nr. 30, p 13-16

Uit Geraardsbergen:

Geraardsbergen (stad):

(Petrus)-Arnoldus Branhaert:

°Geraardsbergen, 04.01.1704
Zoon van Petrus & Joanna-Maria Rens
Peter en meter: Arnoldus Rens & Susanna Quintin
Wijding te Mechelen, 19.12.1733
Onderpastoor te Sint-Lievens-Houtem, 1740
Deservitor te Bavegem, 28.05.1743
Pastoor te Hundelgem (benoeming 23.05/aanstelling 03.02.1756)
†Hundelgem, 30.08.1768.

Josephus Boedart:

°Geraardsbergen, (niet teruggevonden in de index)
Kapelaan te Leupegem, 09.04.1788.

Alexander-Jacobus Byls:

°Geraardsbergen, 20.06.1749
Zoon van Gabriël & Adriana De Smet
Peter & meter: Alexander De Smet & Elisabeth Lumen
Wijding Mechelen, 06.1773
Onderpastoor te Zottegem, 25.03.1774
Deservitor te Zottegem, 29.05.1780
Kapelaan te Grotenberge, 06.08.1780.

(Petrus)-Josephus Clerens:

°Geraardsbergen, 01.03.1681
Zoon van Franciscus & Joanna-Catharina Sirjacob
Peter & meter: Judocus Du Trieu & Catharina Sirjacob
Wijding 06.1703
Deservitor te Edelare, 1705
Pastoor te Volkegem, (benoeming 05.07.1705/aanstelling 13.03.1706)
†Volkegem, 04.09.1738.

Joannes-Baptista De Bruyne:

°Geraardsbergen, 03.04.1721
Zoon van Joannes-Baptista & Maria-Anna Vander Haeghen
Peter & meter: Joannes-Baptista ??? & Anna-Maria De Pessemier
Wijding Mechelen, 24.09.1746
1^e onderpastoor te Aalst van 1749 tot 1763
Deservitor te Aalst, 26.04.1763.

Paulus-Franciscus De Bruyne:

°Geraardsbergen, 06.05.1716
Broer van Joannes-Baptista
Peter & meter: Paul-Franc. De Bruyne & Catharina Van Ypersele
Wijding Mechelen, 05.1740
Pastoor te Aalst (benoeming 26.05/aanstelling 19.06.1747)
†Aalst, 25.04.1763.

Ægidius De Clercq:

° Geraardsbergen, 08.03.1615
Zoon van Philemon en (moeder niet vermeld)
Peter en meter: Ægidius & Adriana Troch
Deservitor te Baaigem, 1647
Deservitor te Munte 08.02.1647
Pastoor te Munte van 06.10.1648 tot 1667.

Adrianus De Mulder:

°Geraardsbergen, (niet teruggevonden in de index)
Wijding Leuven, 01.06.1613
Onderpastoor te Mater, 1614 tot 1617
Deservitor te Welden, 1614 tot 1618
Pastoor te Ronse, St.-Martinus, 28.12.1617
Deservitor te Ronse, St.-Pieters 1633 tot 1634
†Ronse, St.-Martinus, 18.09.1636.

Gregorius De Poorter:

°Geraardsbergen, 28.08.1651
Zoon van Gregorius & Elisabeth Calendries
Peter & meter: Gregorius Van Calendries & Joanna De Poorter
Wijding te Brussel, 30.05.1676
Onderpastoor te Geraardsbergen, 11.07.1689
Deservitor te Geraardsbergen, 1693-1694.

Franciscus De Vlaminck:

° Geraardsbergen, (niet teruggevonden in de index)
Wijding 10.05.1660
Deservitor te Grimminge, 1660
Pastoor van Zandbergen, 18.07.1661 tot 1678.

Lucas De Vroede: °Geraardsbergen, 10.12.1679
Zoon van Joannes & Anna Bauwens
Peter & meter: Lucas de Bremaeker & Maria Bauwens
Wijding 04.1707
Onderpastoor te Schorisse, 1707
Deservitor te Leupegem, 28.06.1713
Onderpastoor te Balegem, 20.05.1714

Antonius Larde: °Geraardsbergen, 07.01.1681
Zoon van Antonius & Martina Specaert
Wijding 03.1706
Pastoor te Deftinge, 18.06.1706
Ruilde met zijn opvolger Cornelius Van Ongeval
En werd kapelaan te Sint-Maria-Oudenhove, 28.02.1740.

Petrus-Josephus Resteleu:
°Geraardsbergen, 01.06.1757
Zoon van Claudius & Anna-Josephina Van Santen
Peter & meter: Joannes-Baptista Van Hoorde i.p.v. R.D. Petrus Soetens,
pastoor te Verrebroek & Elisabeth Van Santen
Wijding 01.06.1781
Coadjutor te Smeerebbe, 1781
Kapelaan te Idegem 01.03.1782
Pastoor-deken te Mechelen, Onze-Lieve-Vrouw-over-de-Dijle, 1789
Ontslag deken Mechelen, 1796
Pastoor te Moorsel, (benoeming 01.06/aanstelling 11.11.1796)
Pastoor te Waarschoot, 07.11.1812
†Waarschoot, 20.12.1828.

Carolus/Gerardus Thomas:
°Geraardsbergen, 06.05.1675
Zoon van Bartholomeus & Catharina Flamant
Peter & meter: Gerardus Du Boi ? & Catharina Ger...
Wijding 02.04.1694
Kapelaan te Hekelgem
Kapelaan te Sint-Martens-Lierde, 24.01.1707
Deservitor te Sint-Martens-Lierde, 19.05.1707
Pastoor te Hemelveerdegem, 18.06.1707.

Dominicus Vanden Bossche:
°Geraardsbergen, 28.07.1614
Zoon van Laurentius (geen moeder vermeld)
Peter en meter: Dominicus Claus & Johanna Vanden Bossche
Wijding 17.09.1638
Pastoor te Schendelbeke, 18.11.1639
Deservitor te Parike, 1647
Deservitor te Zarlardinge, 05.07.1647
Pastoor te Zarlardinge, 31.12.1649
Ontslag pastoor te Zarlardinge, 1699.

Cornelius Vander Biest:

°Geraardsbergen, 30.12.1758
Zoon van Livinus & Isabella Du Boi
Peter & meter : Cornelius De Cooman & Joanna Van Caymolen
Wijding 05.06.1784
Onderpastoor te Brussel, St.-Catharina, 14.06.1785
Pastoor te Moortsele (benoeming 26/05/aanstelling 13.06.1793)
Deservitor te Lemberge, 18.12.1793
†Sint-Jans-Molenbeek, 25.04.1800.

Petrus Vander Maelen:

°Geraardsbergen, 22.05.1754
Zoon van Petrus & Catharina Van Belle
Peter & meter: Gerardus Vander Maelen & Elisabeth Claus
Wijding te Mechelen, 18.12.1779
Onderpastoor te Overijse
Pastoor te Munkzwalm, 19.06.1793
†Munkzwalm, 11.01.1808.

Franciscus-(Hildephonsius) Vanden Herreweghe:

°Geraardsbergen, 10.12.1724
Zoon van Jacobus & Joanna Herremans
Peter & meter: Franciscus Herremans & Joanna De Clerck
Wijding te Mechelen, 21.09.1747
Onderpastoor te Geraardsbergen, 1747
Pastoor te Geraardsbergen, van 24.11.1750 tot 1787.

Joannes-Baptista Van Ongeval:

°Geraardsbergen, 29.03.1711
Zoon van Livinus & Adriana Vander Maelen
Peter & meter: Joannes-Baptista Van Ongeval & Ludovica Menschaert
Wijding te Mechelen, 26.05.1736
Kapelaan te Schendelbeke, 07.02.1738
Deservitor te Vloerzegem, 24.02.1738.

Josephus-Franciscus Van Ypersele:

°Geraardsbergen, 25.03.1680
Zoon van Martinus & Maria-Anna De Backer
Peter en meter: Judocus De Backer & Joanna-Ludovica De Craeye
Wijding te Brussel, 19.09.1705
Pastoor te Meerbeke, 13.12.1707
†Meerbeke, 05.06.1746.

Petrus-Ludovicus Vranckx:

°Geraardsbergen, 30.04.1735
Zoon van Franciscus & Adriana Bruyneel
Peter & meter: R.D. Petrus Verleyen & Ludovica Delcourt
Wijding te Mechelen, 19.12.1760
Kapelaan te Borsbeke, 07.01.1762
Deservitor te Viane, 08.12.1767
Deservitor te Hundelgem, 03.09.1768
Onderpastoor te Mere, 1770
Kapelaan te Moortsele, 1774.Bijdrage 2005

Personalia

Op 29 september 2004 werd te Leuven geboren **Elias**, tweede zoon van Peter en Peggy Van Droogenbroeck-Nieuwling, het zesde kleinkind van onze voorzitter.

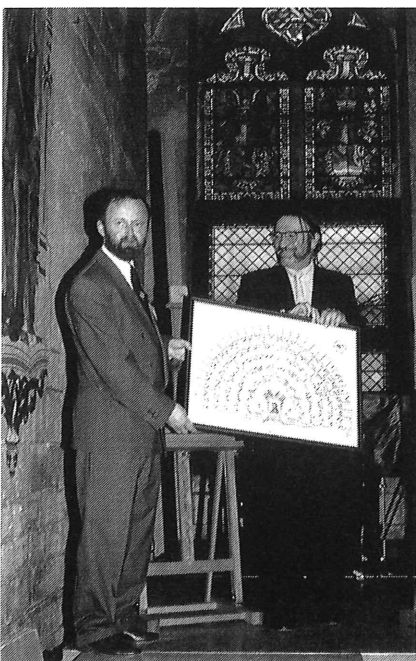
In Memoriam René Van Assche

Veel te vroeg, en onder bijzonder droeve omstandigheden, overleed op 6 augustus 2004 te Dendermonde, de goede vriend René Van Assche, ere-gouwvoorzitter van de VVF-Oost-Vlaanderen.

Op het einde van de zeventiger-jaren ontmoette ik René voor het eerst. Als voorzitter van de VVF-Afdeling Aalst, verzocht hij mij om cursussen Oud-Schrift te willen geven voor zijn afdeling, een verzoek waaraan ik niet kon weigeren. Van 1981 tot 1983 reed ik om de twee maanden naar het Apostelken n Aalst, waar het er steeds zeer gemoedelijk aan toeging. Aan deze druk bijgewoonde bijeenkomsten, onder de leiding van een altijd vriendelijke René, bewaar ik de beste herinneringen. Na mijn verhuis naar Horebeke in 1986, liep hij mijn deur als het ware plat, om toch ook een VVF-Afdeling op te richten in Oudenaarde. Eens te meer kon ik niet weigeren en in 1990 was het zover. Dat René een kundig organisator was, heeft hij meermaals kunnen bewijzen. Zo deinsde hij er niet voor terug, om onze nog piepjonge afdeling het Nationaal Congres te laten organiseren te Oudenaarde in 1993 (en met succes!). Hij werd ook de grote bezieler van de door hem opgerichte afdeling te Dendermonde.

Tijdens het Congres te Oostende, enkele jaren geleden, werd hij in duistere omstandigheden zo zwaar toegetakeld, dat hij maandenlang in een coma lag. Goddank geraakte hij er uit en het herstel was van lange duur. Echter werd hij jammer genoeg nooit meer de René die hij vroeger was geweest. Iets in hem was gebroken. Toch klaagde hij nooit, bleef ondanks alles een optimist en deed graag eens een restaurantje aan. Wij zullen deze sympathieke en dienstvaardige man steeds blijven gedenken en de vele mooie herinneringen in ons hart bewaren.

Aan zijn bijna 100 jarige moeder en zijn familie, betuigen wij hierbij ons oprecht kristelijk medeleven.

Edgard VAN DROOGENBROECK

RENÉ VAN ASSCHE
°Lebbeke 18 juni 1951
†Dendermonde 6 augustus 2004.

Zaterdag 24 april 1993:
Tijdens het Congres in het stadhuis te Oudenaarde,
overhandigt René Van Assche, de door hem opgestelde kwartierstaat
aan Herman De Croo.

Bijdrage 2005

Het jaar 2004 loopt op zijn laatste benen, het komende jaar 2005 komt eraan. Wij waren verheugd uw bijdrage voor V.V.F.-Vlaamse Ardennen in het verleden te mogen ontvangen hopen U dit opnieuw in 2004 zult doen.

Wij vragen U om voor onze afdeling een bijdrage van 6,20 euro over te schrijven op rekeningnummer 443-5646341-77 van V.V.F.-Vlaamse Ardennen.

Hiervoor ontvangt U ons halfjaarlijks V.V.F.-tijdschrift en wordt U op de hoogte gebracht van onze bijkomende activiteiten buiten de maandelijkse vergaderingen. Vanzelfsprekend ondersteunt U ook onze werking. Wie bereid is om ons een extra duwtje in de rug te geven verhoogt vrijwillig zijn bijdrage.

Het hierbij gevoegd voorgedrukt overschrijvingsformulier mag U zeker gebruiken.

En hoe wordt U lid van de overkoepelende Vlaamse Vereniging voor Familiekunde?

De bijdrage als gewoon lid voor het jaar 2004 bedraagt 30 euro.

U gireert dit bedrag op rekening 000-0584053-16 van V.V.F.,

Van Heybeeckstraat 3 – 2170 Merksem.

Maandelijks ontvangt U dan het tijdschrift Vlaamse Stam.

Al wie *bijkomend* vanaf 30,00 euro stort op rekening 000-0927382-62 V.V.F. te 2170 Merksem kan een fiscaal attest bekomen.

Hartelijke dank.

Het Bestuur

Algemene mededelingen.

PROGRAMMA 2005

Zoals gewoonlijk gaan alle activiteiten door op de laatste woensdag van elke maand om 20u00 (uitgezonderd de maand juli, augustus en december) in ons lokaal «Huis van Parma», Markt 33 te Oudenaarde. Iedereen is hartelijk welkom en de toegang is gratis. (onder voorbehoud van wijzigingen)

Woensdag 26 januari om 20 uur:

Werkvergadering: Oud Schrift

Woensdag 23 februari om 20 uur:

Voordracht door Robert Ruys: «Klerikale Broederschappen».

Woensdag 30 maart om 20 uur:

Werkvergadering: Oud Schrift

Woensdag 27 april om 20 uur:

Voordracht door Marc Vuylsteke, plaatselijke penningmeester: «Van Escornacum tot Schorisse. Wij, Heren van Schorisse».

Woensdag 25 mei om 20 uur:

Werkvergadering: Oud Schrift

Woensdag 29 juni om 20 uur:

Voordracht door Luc Van Durme, Zottegemse historicus, over toponymie.

Woensdag 28 september om 20 uur:

Werkvergadering: Oud Schrift

Woensdag 26 oktober om 20 uur:

Voordracht door Erik Waelput «Kuipers en tonnenmakers in Oost-Vlaanderen» (onder voorbehoud)

Woensdag 30 november om 20 uur:

Werkvergadering: Oud Schrift.

DOCUMENTATIECENTRUM «Ter Maelsaecke»

Het heemkundig- en genealogisch documentatiecentrum is open elke zondagvoormiddag van 10 tot 12 uur. Ook elke eerste zaterdagvoormiddag van de maand vanaf 9 tot 12 uur.

Gesloten: tijdens de jaarlijkse vakantieperiode van 14 juli tot en met 10 augustus. De toegang is vanzelfsprekend GRATIS.

OPRECHTE DANK

aan alle die bijdroegen tot in het standhouden en voor de aangroei van ons documentatiecentrum «Ter Maelsaecke». Er wacht ons nog veel klasseerwerk voor het toegankelijk maken van onze collectie «doodsbrieven». Alle hulp is welkom.

PROFICIAT

Voor onze penningmeester, Marc Vuylsteke, voor zijn unieke uitgave: «Het oorlogsdagboek van Odon Van Pevenaeghe». Een dagboek van een soldaat van bij ons, aangevuld met algemene informatie over Wereldoorlog I. Het boek is te bekomen bij Businarias tegen 20 euro. Te bestellen op tel 055 21 68 27.

Jos VAN EECKHOUDT

De Reformatie in het Oudenaardse en de Vlaamse Ardennen. (deel IV).

De beeldenstorm woedde dus tijdens dat wonderjaar 1566 over onze Lage Landen, en had tot gevolg dat in de meeste steden en dorpen, de katholieke eredienst zo goed als stil viel. Overal te lande werden er hagepreken gehouden en de nieuwe religie brak in grote delen van onze gewesten écht door. De protestanten gingen zich meer en meer vrijer bewegen en kwamen in de openbaarheid, dankzij de toleranter houding van de landvoogdes bij de toepassing van de geloofsplakkaten, houding die zij had gewijzigd onder druk van de adel. Zo predikte bv. op 17 november 1566, de Gentse predikant Nicasius Vanderschueren voor 6000 personen op de Eindries, een buitenwijk van Oudenaarde en vanouds bekend als een bijzonder roerig milieu van armoedzaaiers. Het was ook op de Eindries dat men op 4 augustus 1566 was begonnen met de bouw van een geuzentempel, waarschijnlijk een eerder bescheiden gebouwtje in hout. Oorspronkelijk was er een andere plaats aangeduid aan de overzijde van de Schelde, aan het *Zwaenkin* op de wijk Ter Bailden, een voorburg in de richting van Edelare. Dit was echter niet naar de zin van de gereformeerden die de Eindries verkozen, die tot de stad behoorde en de plaats was van de jaarmarkten, iets wat beslist zou helpen om de nieuwe leer te verspreiden. In Ronse had er ook in de avond van 1 juli van dat jaar, een hagepreek plaats op de Perrekensdries. De dienstdoende predikant was een tapiissier uit Oudenaarde, namelijk Joost Schelins (of Schelvis). Enkele dagen later, op 14 juli, trok een grote massa van ca. 9000 mensen, psalmenzingend door de straten van de stad. De meesten kwamen uit de naburige gemeenten, Schorisse, Etikhove, Nukerke, Melden, Zulzeke, Kwaremont en Ruien.

Het is reeds gezegd dat de uitvinding van de boekdrukkunst, de drukpers, in grote mate de bondgenoot werd van de Reformatie. Het was een belangrijk middel tot de propaganda en de verspreiding van de nieuwe religieuze opvattingen. Het spreekt vanzelf dat ook drukkers van bij ons heel snel in reformato-ri- sch vaarwater verzeilden. Zo was de Gentse drukker Gillis van der Erven, via Londen naar Emden (in Oost-Friesland) uitgeweken, zoals zo vele andere vluchtelingen uit onze streek. Emden, een bakermat van de hervorming, was vooral vanaf 1556 uitgegroeid tot een belangrijk drukkerscentrum (met uitsluitend Vlaamse drukkers) van Nederlandstalige bijbels en andere protestantse boeken.

Titelblad van de in 1565 bij Gillis van der Erven te Emden verschenen Deux-Aesbijbel.

Tussen het Oudenaardse en deze stad in Oost-Friesland bestonden en nauwe contacten. Genoemde Gillis van der Erven was gehuwd met Anna d'Hollain, vrouwe van Bevere (bij Oudenaarde), Nokere en Dentergem, burggravin van Erbodegem (een heerlijkheid te Moen en Sint-Denijs). In het voorjaar van 1566 overlijdt Gillis, en naar aanleiding van dit overlijden krijgt zijn weduwe het bezoek van haar broer Filips van Wissekercke, *berucht ende befaempt vander secte te wesene van Luther oft Calvynus*. Deze laatste wordt bevriend met twee vooraanstaande leden van de Emdense kerkenraad, nl. Willem de Visscher, een tapijtwever afkomstig uit Oudenaarde, en Gaspard Celosse, een lakenhandelaar uit Ronse. Deze beide heren fungeerden als testament-executeurs voor de nalatenschap van Gillis van der Erven. Samen met een knecht, vertrekt Wissekercke terug naar Vlaanderen met drie tonnen vol met boeken, waaronder het reeds eerder geciteerde martelarenboek van Van Haemstede en *'t Beclach vanden Deecken van Ronssen*. Dit laatste was een pamflet, te Emden van de pers gekomen, en op 6 oktober 1566 te Gent uitgedeeld tijdens een calvinistische predikatie. Het enige nog bekende exemplaar van *De claghe vanden Inquisiteur Meester Pieter Titelmanus, deken van Ronche* berust in de Universiteitsbibliotheek te Gent. (reeds eerder vermeld).

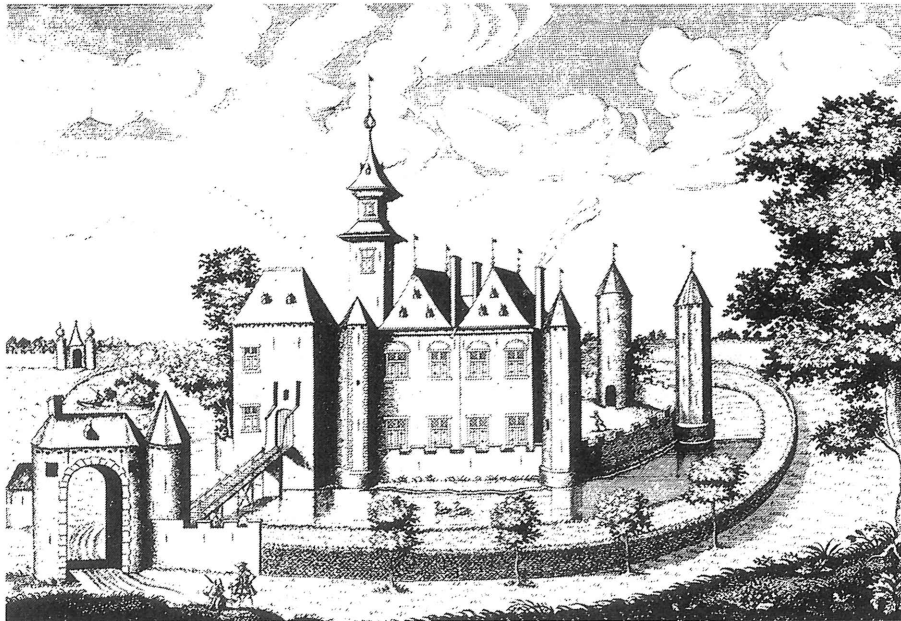
Gekomen in Antwerpen op 7 oktober 1566, verneemt Wissekercke dat zijn zuster Anna, kort na zijn vertrek uit Emden op 27 september aldaar is overleden. Bij erfenis bekomt hij aldus de heerlijkheden Nokere, Bevere en Erbodegem. Op 3 november 1566 neemt hij zijn intrek in het kasteel van Nokere, samen met de twee tonnen boeken die via Oudenaarde naar Nokere werden gebracht. Voortaan werd het kasteel te Nokere een centrum van gereformeerde activiteit in het Oudenaardse. Op Kerstavond 1566 werd er in het kasteel een grote protestantse reünie georganiseerd. Na het avondmaal werden er psalmen gezongen en volgde er een voorlezing uit de Bijbel, met uitleg. De predikant, wiens naam onbekend bleef, was naar Nokere gekomen in het gezelschap van Matthijs de Baenst uit Oudenaarde. Onder de talrijke hoge genodigden (zelfs al het huispersoneel was geïnviteerd) waren er die al te diep in het wijnglas hadden gekeken, zodat de aandacht te wensen overliet. Ene Dierik Jooris verzocht onze kasteelheer Wissekercke, de predikant te laten ophouden met de woorden: *ick en sie hier nyemandt daer 't Wordt Gods inne bestijcht*. Doch de prediking mocht doorgaan.

Wissekercke had nauwe contacten met de hervormden uit onze streek, en dan vooral met de talrijke protestanten van zijn eigen heerlijkheid Bevere, op amper een boogscheut van zijn Nokers kasteel gelegen. De baljuw Augustin van der Roost van Bevere, getuigde dat de heerlijkheid *es een voorbourgh* (van Oudenaarde) *seer bewoent, als hebbende up de rechte cautchyde (kassei) wel hondert ende tsestich huusen. Van al welcke heerlicheede de upwoenders seer gheneghen en waeren ende hantierende de nieuwe predicatiën*. Dat onze Nokerse kasteelheer eveneens goede relaties onderhield met de Oudenaardse gereformeerden ligt voor de hand. Zo o.m. met de chirurgijn meester Joos Huugaert, met Andries Haelshuut, keizerlijk notaris, met meester Charles de Beune, procureur-postulant bij de magistraat van Oudenaarde en lid van het consistorie, en tenslotte met pastoor Simon van Habosch van Berchem. Met wat steun en geld van Wissekercke, week de Beune het jaar daarop uit naar Emden. Hij zag de bui reeds hangen (was Alva niet op komst?) toen hij op Hemelvaartsdag 1567 zijn vrees voor de toekomst als volgt uitte: *ick zye wel dat t'Audenaerde qualick ghaen sal, ick en hebbe vreesse vanden handt van iustitien als een vande principaelen geweest hebbende van den voornomden consistorie*. Ook Simon van Habosch week bij de komst van Alva uit naar Emden, waar hij ouderling werd van de stadskerk. Hij figureert eveneens in de lijst van ondertekenaars van het Convent van Wesel in 1568, waar het latere calvinistische kerkverband in de Nederlanden werd voorbereid.

Het drukkersmerk van Gillis van der Erven : de «schatgravers», naar de tekst van Matth. 13: «Het rijke der hemelen is als een verborgen schat in den acker».

Op 2 februari 1567 kreeg Filips van Wissekercke een waarschuwendende brief van de hoogbaljuw van Oudenaarde. Het gevaar bestond dat zijn goederen zouden worden aangeslagen, indien hij niet tot de ware schaaftal zou terugkeren. Het zekere voor het onzekere kiezend, ging hij dan maar sinds Lichtmisdag naar de kerk en op Pasen 1567 te biechten bij de pastoor van Nokere. Uit veiligheidsoverwegingen liet hij al zijn uit Emden (twee tonnen) meegebrachte boeken begraven. Een schat aan bijbels e.a. verdween zomaar in de Nokerse grond. (Een tip voor de échte 'schattengravers': Het Protestants-Historisch Museum te Horebeke kocht in 2003 een latere versie (1582) van de Deux-Aesbijbel aan voor het ronde bedrag van 3.200 Euro). Wissekercke bleef tot augustus 1567 op het kasteel wonen. Blijkbaar had hij al te kwistig omgesprongen met zijn geldmiddelen want achtervolgd door zijn schuldeisers, dook hij voor enige tijd onder in de Sint-Pietersabdij te Gent. Later, eind september 1567, vertrok hij naar Middelburg waar hij, nog meer dan ooit tevoren, uitviel tegen de katholieke kerk, de sacramenten en haar bedienaars. Een jaar later overleed hij er op 21 september 1568. Een tiental jaren later is het kasteel totaal vervallen. In deel 4 van de 'Audenaerdsche Mengelingen' lezen wij: *De ghedeputeerde van de vier Leden van Vlaendren, verstaen hebbende dat het huus ofte Casteel te Nokere, gheenseins houdelyck en es, ordonneren dat de grachten van dien sullen gheslicht worden by den inwoonenden van der prochie van Nokere ende van de andere naeste dorpen.....so es van noode in Maendaghe eerstcommende te zendene binnen der prochie van Nokere met die van Lede, vyf mannen, dat naer transport ten advenante van zes groote, elcken man **met een spade, omme aldaer te vullene de wallen van den casteele** ligghende binnen de voornoemde prochie, ende tzelve alle daghen continueert tot dat tvoors. werck vuldaen zy, zonder hier inne te wezene in ghebreke, **ten fyne den vyant gheenen middel en heeft omme hem aldaer te fortifierene, dwelcke zoude causeren VL. Totale ruyne.** T'Audenaerde dezen Xn Octobris 1579.*

Kasteel te Nokere in «Verheelijkt Vlaandre» door A. Sanderus.

Dit relaas mag het bestaan aantonen van een 'boekencircuit' tussen Emden en het Oudenaardse en verklaart eveneens de overweldigende verspreiding van het calvinisme tijdens het 'Wonderjaar'. Zo kon het echter niet blijven duren. In het najaar van 1566 herstelde de regering in Brussel zich en met succes wist men opnieuw het protestantisme aan banden te leggen. De toegestane godsdienstvrijheid werd eerst gedeeltelijk terugschroefd, maar uiteindelijk totaal verboden. Al diegenen die zich tijdens dat jaar teveel hadden gecompromitteerd of hun nieuw geloof in alle vrijheid wilden uitoefenen, kozen het hazenpad. De reeds bestaande vluchtelingenkerken in Nederland, Engeland en Duitsland, konden de stroom vluchtelingen nauwelijks aan, zodat hen diverse nieuwe plaatsen werden toegewezen. Het spreekt vanzelf dat er ook waren, die opnieuw in de clandestiniteit gingen, in de hoop op betere tijden.

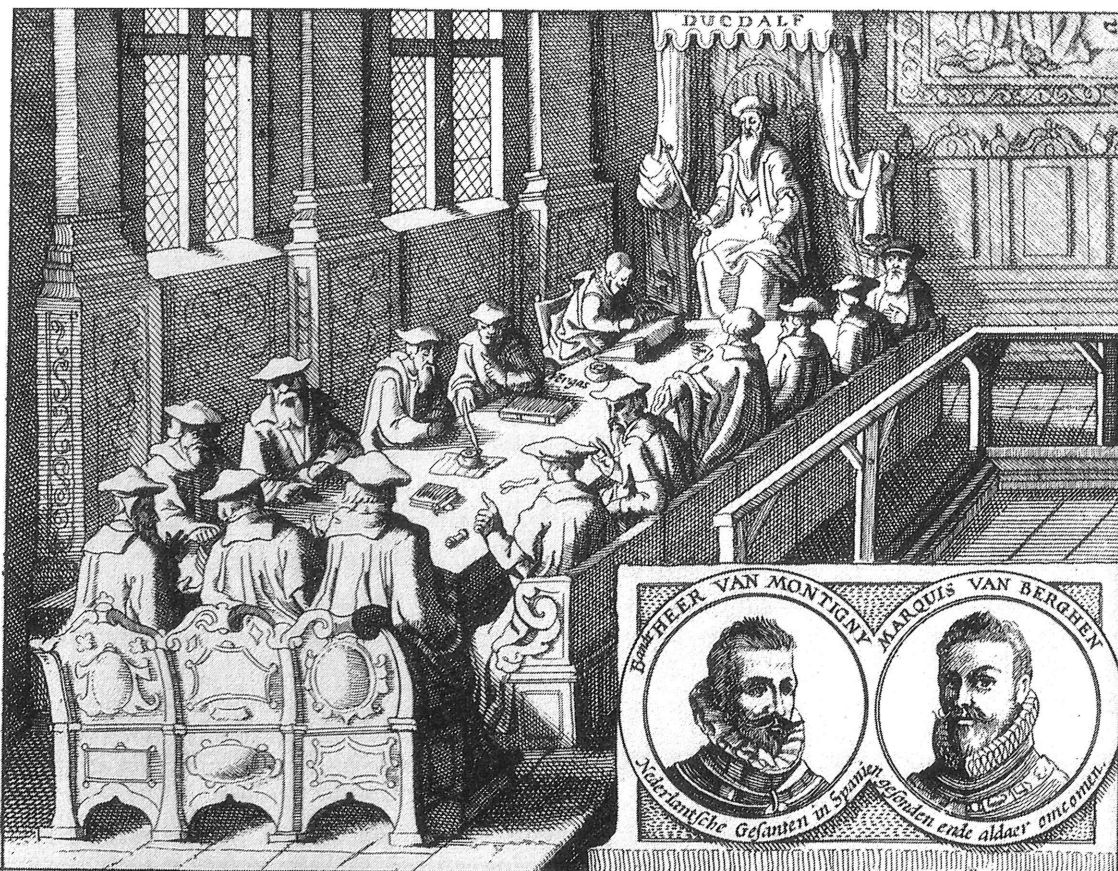
Betreffende de geroofde kerk- en kloostergoederen, werd volgende Oudenaardse ordonnantie *ghepubliceert ter Bretesque* op 26 september 1566: *Men ghebiedt van Heere ende Wet weghe van deser stede, dat eenen yegelyck wie hy zy, tzy man of vrouwe, oudt of jonck, die eenich goet van keercken, cloosters of ander Godshuusen, ofte oock van gheestelicke personen, hoedanich tzelve wesen mach, onder hemlieden hebben, tzy by vorme van bewaernesse ofte andersins ontvrempt, dat zy tzelve goet te voorschyn bringhen tzy an de Wet of ter plaetse daert behoort, ende dat binnen vier daghen naer de publicatie van desen, up peyne van de galghe.*

De *Cronycke van Audenaerde* vermeldt verder: *Den 14 april 1567 was men de kercke op den Eyndriesch beginnen breken.* Een geschiedschrijver beschreef dit feit op volgende ludieke wijze: *De Geuskens van Oudenaerde trokken gelijk de slekken hun hoorekens in, en kroopen gelijk de vlooyen in de strooy pijpen.* Op dezelfde dag geeft Lamoraal van Egmont van uit Brussel aan het stadsbestuur de opdracht om zichzelf bezig te houden met de afbraak, teneinde onregelmatigheden te vermijden. De opbrengst van de verkoop van de gerecupeerde bouwstoffen, was bestemd voor de armen van de stad. Aldus kwam er een roemloos einde aan de 'geuzentempel' die zeven maanden stond op de Eindries.

*Ferdinand Alvarez de Toledo, hertog van Alva.
Portret geschilderd in 1568 door Willem Key.*

De alarmerende berichten van Margaretha van Parma over de beeldenstorm, bereikten het Spaanse hof op 3 september 1566. De Spaanse Raad van State, onder leiding van koning Filips II, kwam uiteindelijk tot de conclusie dat een groot en sterk leger de orde moest herstellen in de Nederlanden, op een wijze die herhaling uitsloot. De koning zond zijn befaamdste veldheer naar de Lage Landen. Op 22 augustus 1567 reed Ferdinand Alvarez de Toledo, hertog van Alva, aan het hoofd van 24.000 Spaanse keursoldaten, Brussel binnen. Zijn voornaamste opdracht bestond erin, de rust en orde te herstellen, de schuldigen aan de opstand van 1566 te bestraffen, en 'verdachte' elementen uit de bestuurlijke kaders te verwijderen. Een nieuwe klopjacht op protestanten en ketteren kon beginnen, met als gevolg een nieuwe uittocht van duizenden Vlamingen. Reeds op 20 september richtte Alva de Raad van Beroerte op, door het volk achteraf de Bloedraad geheten, gezien de 'bloedige reputatie'. De leden van deze Raad waren zorgvuldig gekozen uit de hogere functionarissen, die het vertrouwen niet hadden geschonden. Alva, die zelf de Raad voorzat, had twee leden van de Raad van State, nl. de heren van Berlaymont en Noircarmes, benoemd tot vice-voorzitter. Andere leden had hij gerecruteerd uit de Grote Raad van Mechelen. De Raad bestond uit twee kamers: één die bevoegd was voor de eigenlijke rechtspraak, terwijl de andere de verantwoordelijkheid kreeg over de confiscaties. Allen die zich bezondigd hadden aan misdaden tegen *God en den Coninck* zouden zware tijden te verduren krijgen. Velen zouden de trieste weg gaan naar het schavot. De bekendste slachtoffers zijn beslist Filips van Montmorency, graaf van Horne, en Lamoraal, graaf van Egmond, die te Brussel op de Grote Markt werden onthoofd op 5 juni 1568.

DUCDALFS NIEUWE BLOET-RAEDT

Siet doch hier een raet gespannen
 Van soo veel verscheyde mannen
 Die den Bloetraet wert genoemd
 En soo menich mens verdoemt
 Hier als President Granvelle
 Vonnis-baerder van de Helle
 Seyt maer dit of dat is best
 Voort hem volgen al de rest

3

Niet en wert aldaer beslooten
 Als onnosel bloet vergooten
 Hangen Branden wurgen moort
 En wat daer dan by behoort
 Het verbeuren van de goedren
 Dwangh en tprangender goedren
 Dit sy seyden was t'gebodt
 Van den Coning en van Godt

De Koning seer tegens de Nederlanden om haer Gods-dienst en voorregten verbittert sijnde, heeft om deselve te straffen en te dwingen, den Hartog van Alba met 10000 Spangiaarden naar deselve landen gesonden, dewelke om een aanvang van sijn dwingelandy te maken, een Raad (meest uyt Vreemdelingen) opperegt heeft, die om haer Bloedigen handel van de gemeente, met regt, de Bloed-Raadt genoemd wierd.

3.

HIERNA EEN LIJST VAN SLACHTOFFERS UIT DE VLAAMSE ARDENNEN.

- De Ronsenaar **Jaak Brulant**, vernielde het altaar en beeld van St-Hermes in de collegiale kerk te Ronse en werd aldaar terechtgesteld op 8 oktober 1566.
- Meester **Jan Goris**, chirurgijn, en zijn medebroeders **Joris van der Assche** en **Lowijs van Hecke (of Varebroeck)**, allen van Oudenaarde, opgeknoopt aan de galg op de Eindries op 14 april 1567.
- **Antone de Smet** van Leupegem, opgehangen op 27 april 1567.
- **Simon Janssens** van Ename, opgehangen op 1 mei 1567.
- **Eloy de Wageneere**, opgehangen op 13 juni 1567.
- **Pieter Aelshaert**, opgehangen op 10 augustus 1567.
- **Jan Mahieu**, koster der gereformeerde kerk, opgehangen op 31 augustus 1567.
- **Jan Baert** van Leupegem, onthoofd als één der bijzonderste van de kerkbrekers, en **Christoffel Gaudemijn**, opgehangen eveneens als beeldenstormer op 5 september 1567.
- Op 8 oktober 1567 vielen: **Jan de Leu**, onthoofd, **Jan Elias**, onthoofd, **Machiel van de Velde**, onthoofd, **Joos van Busecom**, gezegd **Crussemunte**, als leider der Beeldstormers opgehangen, **Jan Liebaert**, Meester **Jan van den Broucke**, chirurgijn.
- Op 17 oktober 1567: **Manaut Lefebure**, knecht van de Heer Baron van Pamele, onthoofd als aanstichter der beeldstormers, **Frans van Rekendaele** en **Pieter Drieseyns**, onthoofd.
- **Willem van Spiere**, als kerkbreker opgehangen op 21 november 1567.
- **Jacques Bufkins**, genaamd Olieslagers, zoon van Nicolas, van Ronse en daar terechtgesteld op 19 februari 1568. Het was een arme man, wiens vrouw en kinderen leefden van aalmoezen.

- Op 19 maart 1568: **Pieter Willemijns**, *metser van style*, onthoofd; **Guillaume vanden Heulen**, *gaerentwijnder*, onthoofd; **Pieter Verhoost** van Leupegem, opgehangen; **Jacobus Verpoort** van Ronse, opgehangen; **Jooris van Opstalle**, inwoner op de Eindries, opgehangen.
- Op 11 april 1568: **Karel de Smet** van Leupegem, opgehangen om beelden te hebben gebroken te Ename; **Pieter Vergauwen** van Ronse, opgehangen.
- **Daneel Opsomere** van Ronse, opgehangen op 15 mei 1568.
- **Hanskin Bruggeman** van Ronse, opgeknoopt te Nukerke op 25 mei 1568. Werd door Loys de le Meer en Baudryn Maelreyt gevangen genomen op 11 mei 1568. Bleef 14 dagen opgesloten en verzorgd door de weduwe van Jan de Blauwere, gewezen cipier in die functie gedood bij een ontsnapping.

De rechtbank : een getuige legt zijn verklaring af tegenover twee rechters en een griffier.

- **Francis van de Putte**, lakensnijder, opgehangen op 31 mei 1568 voor het logeren van de predikant Joos de Paepe.
- Op 2 juni 1568: **Pieter 'T Kint** van Kaprijke, *gewoelt aen eene staeke ende daernae verbrant in de galgstraete* als bosgeus; **Antone de Mey** van Maerke, op dezelfde wijze.
- **Jan Maelruyt** genaamd Schoutse, zoon van Willem, van Ronse, terechtgesteld op de brandstapel te Gent op 10 juni 1568.
- **Jan van Wynghene** genaamd Distele, van Ronse, aldaar gehangen op 26 juni 1568.
- **Jan van Outryve**, brouwer te Ronse, gehalsrecht aldaar op 29 juli 1568.
- **Louis van Verre** van Ronse, *procureur postulant*, te Ronse onthoofd op 29 juli 1568.
- **Orleaan de Visschere** van Ronse, zoon van Geert, te Ronse opgeknoopt op 29 juli 1568.
- **Hermes Huysman** zoon van Hubert, van Ronse, aldaar onthoofd op 23 september 1568.
- **Jan van de Wiele** van Ronse, aldaar verbrand op 22 december 1568.
- **Thomas Grenyn** geboortig van Kamerijk, soldaat te Valencijs, te Ronse onthoofd op 22 december 1568.
- **Ghelein de Pape** van Geraardsbergen, te Ronse onthoofd op 22 december 1568.
- **Lieven de Pottere**, zoon van Jan, van Ronse, aldaar onthoofd op 30 juni 1569.
- **Kateryne van den Berghe**, weduwe van Lieven de Pottere, en **Loyze Kykempost** weduwe van Hugo Moyaert, had predikingen toegelaten in haar schuur, samen te Ronse terechtgesteld op 30 juni 1569.
- **Louis de Vriendt** van Ronse, werd op 18 augustus 1569 aldaar gedood bij een gevecht met een hellebardier die hem achterna zat, daarna werd zijn lijk aan de galg opgehangen.
- **Jan De Vos** van Ronse, te Deinze terechtgesteld op 18 februari 1570.
- **Jan Hannycke** van Ronse, aldaar gehangen op 20 mei 1570.
- **Gillis Hannycke**, vader van Jan, van Ronse, aldaar verbrand op 11 juni 1570.
- **Louis de Clercq** genaamd Muylen, van Ronse aldaar gehalsrecht op 11 juni 1570.
- **Gheleyn Eeman** genaamd Platterbursse, van Ronse, aldaar onthoofd op 11 juni 1570.
- **Jan van den Weghe** van Ronse, gedood op de brandstapel te Gent op 7 november 1570.

(wordt vervolgd)

Edgard VAN DROOGENBROECK

Over onze uitstap naar het «Pajottenland».

Zaterdag 28 augustus 2004, 8 uur in de vroege morgen. Onder een dreigende, donkere hemel verlaat een volle bus VVF-ers en Businarias-ten het kerkplein van Nukerke richting Pajottenland, de bakermat van ondergetekende, reisgids voor één dag. Pajottenland is de poëtische naam voor de nog groene landstreek, gelegen binnen de driehoek Aalst, Brussel en Edingen. Niemand kan precies de herkomst van de naam met zekerheid bepalen. Volgens de ene is het woord «pajot» afgeleid van *patriot*, de beschermer van het vaderland, terwijl een andere het ging zoeken bij *paillote*. Er waren destijds veel lemen huizen, waar bij de bouw veel stro (= paille) werd gebruikt, vandaar! Ook werd de stropop op het uiteinde van een strodak, een *pajotteke* genoemd. In elk geval verschijnt de naam voor het eerst in 1845 in de Gentse krant «Den Vaderlander» waar een feuilleton wordt aangekondigd onder de titel «'t Payottenland gelyk het van oudtyds gestaen en gelegen is» door den achtbaeren Payot Franciscus Twyffelloos. (= schuilnaam voor Frans-Jozef De Gronckel, advocaat te Lennik).

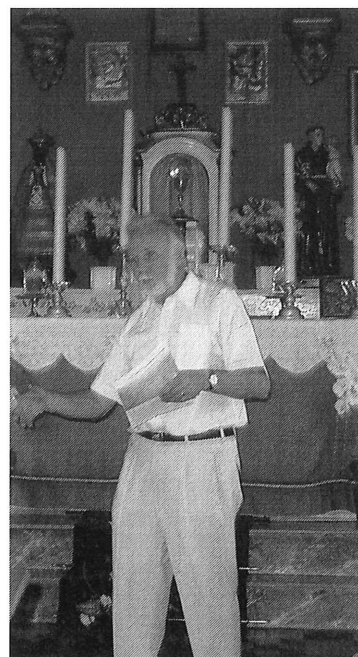
Het eerste Pajots dorpje dat we passeren is Sint-Anna-Pede met het pittoresk dorpskerkje, geconterfeit op Breugels schilderij *De Parabel der Blinden* (1568). Een weinig later reden wij onder het indrukwekkende spoorwegviaduct dat de Pedevallei overbrugt, de zestien bruggen genaamd, een 600 m lang bouwwerk uit 1929. Onze weg voortzettend richting Gaasbeek, komen wij langs de gekende brouwerij Lindemans te Vlezenbeek, en stijgt het mondwater van vele mannen bij het zien van een grote, houten ton, met de veelzeggende woorden: **Gueuze, kriek, lambik**, ... Het dient gezegd, de koffie in Brasserie Egmond (bij de ingang van het kasteeldomein) smaakte heerlijk!

Nauwelijks hadden wij voet aan Gaasbeekse grond gezet, of de zon kwam door de wolken priemen. Daar één der gidsen niet kwam opdagen, kreeg mijn 75 lentes tellende collega Leona, de zware taak om op haar ééntje onze ganse groep doorheen het prachtige kasteel te *tronen*. Voorwaar een huis met vele kamers, gevuld met rijke kunstcollecties bestaande

uit meubelen, aardewerk, porselein, beeldhouwwerken, schilderijen, wandtapijten enz. Beroemdste bewoner van dit «stulpje» was eens Lamoraal van Egmont, die wegens zijn verzet tegen de Spaanse koning, ter dood werd veroordeeld en in 1568 op de Grote Markt van Brussel werd onthoofd. Na een degelijke portie *geschiedenis-onderricht*, waarvoor wij streekgids Leona Demaeseneer hartelijk bedanken, steeg de behoefte om ook de «inwendige mens» te gaan versterken in hogergenoemde brasserie.

Het varkensgebraad met druiven, goed doorgespoeld hebbende met Pajotse streekbieren, trokken wij in de namiddag op bijzondere **kerkenpad**. Via een ommetje langs Sint-Pieters-Leeuw, met de 300 m hoge BRT-zendmast, en Sint-Kwintens-Lennik met het standbeeld ter ere van het «Brabantse trekpaard», ging het naar Onze-Lieve-Vrouw Lombeek. De kerk van dit dorp, reeds in de 13de eeuw een bekend bedevaartsoord, bezit één van de prachtigste retabels van ons land. Het is een meesterwerk van de Brabantse laatgotische houtplastiek van ca. 1520 en beeldt negen verschillende taferelen uit van het leven van O.-L.-Vrouw. De hele geschiedenis van dit retabel werd ons van «naaldeke tot draadje» uit de doeken gedaan door Frans Timmermans, sinds «onheuglijke tijden» gids in dit toch wel bijzonder kerkgebouw. Ons aandachtig gezelschap was meer dan geboeid door de rijke geschiedenis, hetgeen afgeleid kon worden uit het aantal verkochte boeken. Maar cultuur maakt ook dorstig. Dus werd het hoog tijd om de steven te wenden naar de landelijke volksherberg *De Cam* te Gooik. In het decor van het populaire tv-programma «*De rechtvaardige Rechters*» werd er duchtig genoten van al het goede van onze bodem, zoals bv. een échte Pajotse gueuze of een lambiek, de moeder aller bieren! Boven de *gelach*-zaal kon men de instrumenten gaan bewonderen, uit de verzameling van Herman en Rosita Dewit van de volksmuziekgroep 't Kliekske.

Volgende halte was de Stevenistenkapel in de Gooikse deelgemeente Leerbeek, waar wij één uur later dan gepland (mea maxima culpa) aankwamen. Godzijdank zijn Stevenisten (die zichzelf *Oud-katholieken* noemen) doodbrave mensen en kregen we toch een warm onthaal door Roger Decrick die ons wegwijs maakte in het leven van deze katholieken, *katholieker dan de paus* zoals men in het Pajottenland pleegt te zeggen. Deze rooms-katholieken verwierpen het Concordaat van 1801 en zijn Organieke Artikelen, concordaat dat werd gesloten tussen Napoleon en paus Pius de 7de, en een slaafse onderwerping inhield van de geestelijkheid aan het wereldlijk gezag. Ze werden Stevenisten genoemd naar kanunnik Cornelius Stevens vicaris-generaal in het bisdom Namen, die het aandurfde om Napoleon en de hem slaafs gehoorzamende bisschoppen te hekelen. Pastoor Winnepenninckx (†29.12.1840) uit Leerbeek, was de voortrekker van een meer radicale beweging binnen het Stevenisme, die de volgzone bisschoppen niet meer erkende en opriep tot trouw aan de vroegere kerk van voor de Franse revolutie. Op de plaats waar eens zijn huis stond, werd in 1918 de huidige kapel gebouwd. Oud-katholiek Roger Decrick verhaalde ons deze boeiende geschiedenis op een haast *aandoenlijke wijze*. De getoonde belangstelling en de vele gestelde vragen deden hem blijkbaar deugd. Wij vonden het een enorm voorrecht om als eerste groep, dit toch wel aparte heiligdom te mogen bezoeken, een bezoek dat gewis nog lang in ons geheugen zal worden geprent. Duizendmaal dank, Roger! Onze verrassingstocht ging verder doorheen nog landelijke dorpen met namen zoals: Pepingen, Bellingen (waar eens de abten thuis waren van de abdij van Cantimpré bij Cambrai), Bogaarden (waar op 12 mei 1987 in de hofsteden van de families Decrem en De Rijcke, 7 mensen, allen Stevenist, werden vermoord).

In Herne reden wij langs de priorijpoort van wat eens het oudste kartuizerklooster was in de Nederlanden, gebouwd in 1314. Een trouwe bezoeker hier was Jan van Ruusbroec. De zoon van Rogier van der Weyden was er monnik, en bij zijn intrede schonk Rogier een groot schilderij aan het klooster. Onlangs werd ontdekt dat de oudste bijbelvertaling in het middelnederlands daterend van 1360, het werk was van een kartuizermonnik uit Herne, nl. Petrus Naghel. Het was ook op deze plaats, dat op 25 oktober 1798, 200 brigands door de Franse soldaten werden neergeschoten.

Via Tollembeek, met het standbeeld ter ere van de beroemdste inwoner Urbanus, ging het naar een derde en laatste kerkbezoek te Sint-Pieters-Kapelle. Deze Vlaamse gemeente, tot in 1963 tot de provincie Henegouwen behorend, bezit in de mooie Sint-Pieterskerk een bijzonder kunstwerk. Het zijn 14 schilderijen, een kruisweg, geschilderd tussen 1865 en 1870 door niemand minder dan Constantin Meunier (Brussel °1831- Elsene †1905). Hij was tevens de beeldhouwer van het gekende «De Zaaier» (1896) te bewonderen in het museum van het Middelheimpark te Antwerpen. Grote musea hebben voor deze bijzondere kruisweg, reeds grote sommen aangeboden. Was het niet gemakkelijk om in dit heiligdom binnen te geraken, nog moeilijker bleek het om iedereen terug op de bus te krijgen. Onze gids Jean Arno, had toch nog zoveel te vertellen...

Langs Bever en Lessenbos, met het prachtige waterkasteel in een bosrijk gebied en de nog uitgebate steengroeven, kwam er een einde aan onze verrassingstocht doorheen mijn Pajottenland, een land om lief te hebben.

Edgard VAN DROOGENBROECK

Had LODEWIJK XV (Louis, le bien aimé) Vlaamse «genen»?

Bronnen : Larousse 1904, 1906, 1970
Winkler Prins Encyclopedie, zesde uitgave, deel 12
Mémoires de Messire Ph. De Comines (MDCCXXIII)

Voor een beter inzicht : even de geschiedenis opfrissen.

Louis XV geboren te Versailles in 1710, zoon van Lodewijk van Bourgondië en Marie-Adelaïde de Savoie en achterkleinzoon van Louis XIV (Le Roi Soleil),

- regeerde eerst onder voogdij (hij was pas 15 jaar) van Philippe d'Orléans, neef van Louis XIV
- later onder de hertog van Bourbon die hem uithuwde aan Marie Leszcynska
- voerde onder andere de successieoorlog aan tegen Oostenrijk eindigend met de vrede van Aken 1748 (een stuk Vlaamse geschiedenis)
- van dan af regeerde hij resoluut maar... met affectie!!! Voor Madame de Chateauroux, Madame de Pompadour et Madame de Barry !!!
- Lodewijk XV werd opgevolgd door Louis XIV, gehuwd met Marie-Antoinette van Oostenrijk; beide onthoofd tijdens de Franse Revolutie.

«Genen» in zoverre dat ze overgeërfd bleven, dienen we in de tijd terug te keren naar de genealogie van PHILIPPE de COM(M)INES, ridder, seigneur d'Argenton, auteur van de mémoires van: BAUDOIN, sire de COMINES ten jare 1209!

Wellicht weet elke Vlaming dat COM(M)INES het verfranste «KOMEN» is; een grensgeval bestaande uit:

NOORD-KOMEN: behoorde tot in de Middeleeuwen tot de kasselrij Ieper en

ZUID-KOMEN: tot die van Rijsel

De versterkte stad die door de Fransen in 1672 ontmanteld werd. Sedert 1713 behoort het deel ten zuiden van de Leie bij Frankrijk.

Dicht bij Komen, te Renescure (Hazebrouck-Comines) werd Philippe geboren.

Hij was kroniekschrijver (1445-1511) en veeltalig. Een (Vlaming!) uiteraard aangezocht.

Zijn «mémoires» verhalen de regeringen:

1. Louis XI °Bourges (1423-1483) koning van Frankrijk van 1461 tot 1483; zoon van Charles VII en Marie d'Anjou, grote tegenstander van de door ons wel bekende Karel de Stoute.

2. Charles VIII °Amboise (1470-1498) koning van Frankrijk van 1483 tot 1498; zoon van Louis XI en Charlotte de Savoie; huwde in 1491 Anne de Bretagne, erfgename van het rijke hertogdom met die naam, ofschoon hij reeds gekoppeld was aan Margareta, dochter van Maximiliaan Van Oostenrijk en Maria van Bourgondië. (denk aan Bourgondiëstraat te Oudenaarde).

3. Louis XII °Blois (1462-1515) koning van Frankrijk 1498 tot 1515, zoon van Charles d'Orléans en Marie de Clèves, verbrak zijn huwelijk met Jeanne, dochter van Louis XI om te hertrouwen met Anne de Bretagne, weduwe van Charles VIII (kunt ge nog volgen? Geen liefde wel buitenechtelijke, kwestie van belangen!)

Het werk van Philippe de Com(m)ines getuigt van klasse geschiedenis, zowel politiek als kroniek, ofschoon originele auteur, laat hij zijn mening soms gaan voor wat ze is: «La fin justifie les moyens» (het doel wettigt de middelen) Louis XI.

Na deze inleiding, misschien kopbrekend, maar vulgariserend om tot LOUIS XV, Roi de France te komen.

Wat heeft Philippe, die Vlaming, met die Franse koning zaaks? Dat, in de volgende bijdrage.

Michel GYSELINCK

*Beste wensen
voor een voorspoedig 2005*

Internet

We zochten op internet en in een zoekrobot tikten we bijvoorbeeld de familienaam VANDERDONCK in. Onvoorstelbaar hoeveel informatie we zo kunnen vinden. Probeer het ook maar eens met uw familienaam. Je zal verrast zijn. Hieronder een klein deel van de informatie die we vonden over de familie VANDERDONCK in de streek : Berchem, Etikhove, Maarke-Kerkem, Nukerke, Ronse, Schorisse, Zegelsem en Zulzeke. Wij danken Raf van der Donckt die ons toestemming gaf om deze informatie in ons tijdschrift af te drukken.

Met het onderzoek aan deze takken werd een begin gemaakt door de heer **Olivier Vander Donckt**, wonende te Ronse en aldaar geboren op 4 december 1909.

De werkzaamheden werden voortgezet door de heer **Raf van der Donckt** die zich voor aanvullende informatie aanbevolen houdt. Stuur uw bericht aan: raf.vanderdonckt@planetinternet.be

Raf heeft zijn onderzoeksresultaten gedeeltelijk toegankelijk gemaakt op zijn webstek. De link naar deze webstek bereikt via Jacobus Verdonckt hierna genoemd onder 2. In dit bestand onderscheiden we verschillende stamvaders. Er bestaan talrijke onderlinge raakpunten. Het gaat om een vrij beperkt gebied. De verwachting is dan ook gerechtvaardigd dat een flink aantal van deze fragment-genealogieën zullen kunnen worden samengevoegd.

Oorsprong familienaam Van der Donckt

Hoogstwaarschijnlijk ontleent de familienaam *Van der Donckt* zijn ontstaan aan het leenhof «Ter Donct» en/of aan de gelijknamige heerlijkheid te Berchem aan de Schelde (Oudenaarde). Voor meer informatie over de heerlijkheid «Ter Donct» kijk op een speciale pagina van Raf van der Donckt zijn **webstek**.

Het eerste perkament met familienaam *Van der Donckt* is te vinden in het archief van de abdij van Petegem bij Oudenaarde, opgesteld in Franse tekst, waarvan hier een ingekorte vertaling:

*Ik Jehane, dochter van Jehan de Lai [van der Hagen] geeft te kennen dat ik voor mij en voor Gherard de Waudimont mijn baron hebben verkocht en ter goede trouw aan de abdesse en aan het klooster van Beaulieu op Schelde, van de orde van St. Clara gelegen in Petegem alzulke thienden dat ik bezit in de prochie van Quarмонт [palend aan Berchem] dat ik Gherard mijnen baron houden in leen van **Gherard Van der Donckt** onze heer, en mevrouw zijn moeder en hebben verkocht voor 180 pond van Artois vlaamse munt...*

Als getuigenis en tot verzekering van het voorgaande hebben wij Jehane, dochter van Jehan de Lai en Gherard de Waudimont en Gherard Van der Donckt onze zegel aan deze akte gehangen. Dit was gemaakt en gedaan in het jaar van gratie duizend twee honderd eenennegentig de juli maand [juli 1291].

Op de keerzijde van dit manuscript staat ondermeer het volgende: *De zegel op de rechterkant is deze van Gherard Van der Donckt*. Het is een rond zegel met een doorsnee van 32 mm, het schild bestaande uit zes balken waarover een Sint Andrieskruis (sautove) is geplaatst. Boven de ingangspoort van het kasteel Ter Donct in Berchem is hetzelfde wapenschild te vinden.

Kasteel Ter Donct te Berchem (bij Kwaremont).

De heerlijkheid Berchem behoorde eens toe aan illustere geslachten zoals Van Gavere, Van Meersche en Van Pottelsberghe. Ter Donct hing af van deze belangrijke heerlijkheid. Het hardstenen gedeelte links van de onthoofde toren, is het oudste. In de 13e eeuw stond hier een versterkt huis. In de 16e eeuw werd het vergroot en versierd met gebeitelde blazoenen in de trapgevel. Toen noemde bewoner Flip Pietvake zijn huis trots 'Een hof van plaisantie'. (Bron: Steven Wilsens, Kastelen in Oost-Vlaanderen, Uitgeverij Concentra, Hasselt).

- STAMVADERS

1. **Van der Donct** geboren circa 1440 trouwt circa 1465 met NN. Uit dit huwelijk zijn vijf kinderen geboren te Etikhove in de periode 1470-1477:

- a. Olivier trouwt circa. 1495 met De Bleeckere. Olivier was schepen te Etikhove.
- b. Joseph trouwt met Joosijne Scuddemate.
- c. Dierlay trouwt met Barbele De Beaumez, hij hertrouwt Barbele Baert.
- d. Kathelijne trouwt met Gillis van de Velde.
- e. Louise trouwt met Pieter De Merlier.

Van het echtpaar (onder a.) **Olivier van der Donct** en De Bleeckere loopt deze genealogie door naar de eerste onderzoeker van deze genealogie, de heer Olivier VanderDonckt geboren te Ronse 4-12-1909 en gehuwd op 3-6-1933 met **Aline Céleste Michotte**.

2. **Jacobus Verdonckt** - ook Van der Doenct - (de oudste gekende voorvader van Raf van der Donckt) geboren circa 1510 heeft een zoon **Olivier Van der Doenckt** die te Nukerke trouwt met **Joanna Bouchauts**. Olivier was in 1573 buitenpoorter van Aalst. Uit dit huwelijk twee kinderen:

- a. Abraham Van der Doenct ook Van der Donkt geboren circa 1566 te Nukerke trouwt Margareta's Donders.
- b. Jacobus Van der Doenct ook Verdoncq geboren circa 1570 te Nukerke trouwt met Jacoba van Wijmeersch.

3. De oudste gevonden informatie betreft die van **Goessen Van der Doenckt** geboren circa 1370 te Berchem. Buitenpoorter van Geraardsbergen in 1396 wonende te Berchem. Dan volgen nu de overige fragment genealogieën.

4. **Joannes Van der Doenckt** geboren circa 1540 heeft een zoon **Abraham Van der Doenckt** geboren circa 1580, trouwt 8-11-1607 te Nukerke *Joanna Frans*. Uit dit huwelijk zijn in de periode 1608-1624 te Nukerke zeven kinderen gedoopt.

5. **Hermes Van der Doenckt**, trouwt circa 1540 te Nukerke en heeft een zoon **Petrus Van der Doenckt**, begraven te Nukerke 2-6-1639, trouwt met **Judoca De Bleeker** die eveneens te Nukerke is begraven op 23-3-1634. Uit dit huwelijk zijn circa 1585 te Nukerke twee kinderen geboren. Petrus was in 1596 buitenpoorter te Geraardsbergen.

6. **Jacobus Van der Donckt**, geboren circa 1540, heeft een zoon **Abraham Van der Doenckt**, ook Verdonckt. Hij is in 1610 buitenpoorter te Geraardsbergen. Abraham trouwt **Joanna's Visschers**. Uit dit huwelijk zijn te Nukerke twee kinderen geboren.

7. **Guillelmus Van der Doenckt** trouwt Judoca Strauwers die beiden te Nukerke zijn overleden op respectievelijk 15-10-1625 en 25-1-1627. In de periode 1590-1595 zijn er uit dit huwelijke te Nukerke twee kinderen geboren.

8. **Jacobus Van der Donckt** huwt circa 1650 met Jacoba De Haeyere. Hun zoon Philippus Van der Donckt die in 1678 te Zegelsem huwt met Judoca Tortelboom is de stamvader van vele generaties Van der Donckt in deze gemeente.

Geboortehuis Leo Vindevogel (14.12.1888-25.6.1945)

Onlangs werd mij gevraagd om eens op te zoeken waar het geboortehuis van Leo Vindevogel zou gestaan hebben. Wij wisten dat het in Petegem was, maar niet welk huis. Vertrekkende van de geboorteakte en het register van de Burgerlijke stand van dat jaar konden wij register per register tot op heden terugvinden wie de achtereenvolgende bewoners waren en om welk huis het ging.

Hierna volgt een beknopt overzicht van die zoektocht.

Leo Hyppolite Omer Vindevogel werd geboren te Petegem-aan-de-Schelde op 14.12.1888. Hij was de zesde in een rij van acht kinderen. Zijn vader Constant was toen 42 jaar, en staat in de geboorteakte ingeschreven als herbergier. Zijn vrouw Hortence Van Coppenolle als 39 jarige herbergierster.

De getuigen waren Camille Luys de 48 jarige gemeenteonderwijzer en Remi Amez de 21 jarige hulp-onderwijzer. Beide tekenden toen bijna alle geboorteaktes.

Vader Constant was afkomstig van Elsegem en er geboren op 15.3.1846. Hij kwam naar Petegem in de zomer van 1880 samen met zijn vrouw Hortence, die afkomstig was van Ronse. Zij was er geboren in 1851. Vandaar waarschijnlijk dat Leo later naar Ronse ging wonen.

Het gezin had acht kinderen te Petegem:

1. Adèle Marie Amelie	°01.03.1880
2. Marie Sidonie	°17.11.1881
3. Raymond Louis Leo	°31.08.1883
4. Bertha Pelagie Julia	°28.06.1885
5. Karel Joseph Jules	°23.05.1887
6. Leo Hyppolite Omer	°14.12.1888
7. Alfred Joannes Louis	°21.12.1891
8. Pius Alfonsius Mauritius	°10.12.1894

Vader constant was ook bekend als timmerman en waarschijnlijk was hij met zijn echtgenote naar Petegem gekomen omdat hij daar op het dorp zijn brood kon verdienen als timmerman terwijl Hortence er de herberg kon uitbaten. Vader Constant had een timmermansknecht. Een gezin dat aldus met werken aan de kost kon komen. Zij woonden er toen in het huis Dorp nr 86 (Reg. 1890 Blz. 79) tussen Ivo Wandels-Marie Mathilde Cheyngs, ook herbergiers in nr 82 en Félicien Combelle - Philomène Aelvoet een brievendrager, afkomstig uit Leupegem.

In het bevolkingsregister van 1911-1920 (Blz. 87 Dorp nr 83) staat Constant Vindevogel bekend als schrijnwerker, ondernemer en herbergier. Hun geluk was hun echter niet lang gegund, want moeder Hortence stierf reeds vroeg.

Als weduwnaar, hertrouwt hij te Petegem de 24.2.1904 met Marie Eulalie Deschaumes (°Melden 6.12.1868). Constant verhuist in 1915 naar nr 84 en overlijdt eveneens, op 11.6.1919 zodat Leo beide ouders niet meer had op 31 jarige leeftijd.

De zaak die de familie uitgebaat had werd overgenomen door René Notebaert de 25.7.1915, die dan ook ingeschreven staat in het bevolkingsregister van 1921-1930 (Blz. 80 Dorpstraat nr 83) als winkelier, herbergier. Hij was gehuwd met Adèle Vindevogel, de zuster van Leo. Constant had dus de zaak aan zijn dochter overgelaten. Ook in het register van 1931-1947 (Blz. 76 Dorp 68) staat de zaak nog op hun naam en ook in het register 1948-1960 (Blz. 34 dorp nr 7) staat René Notebaert als herbergier en Adèle Vindevogel als winkelierster vermeld. Zij verhuizen echter naar de Krauwelstraat nr 5 op 1.12.1950 en de zaak wordt verder gezet door: Oscar Van Glabeke gehuwd met Marie Julie Cornelia Brutsaert. Ook dit gezin was verwant aan Adèle Vindevogel.

Oscar Van Glabeke had een dochter Christiane Alice Van Glabeke, winkelierster, die huwde met Armand Claus. En dit gezin woont nog steeds in dit huis, op het adres Petegemplein nr 9.

Dit overzicht bewijst dat hoewel de huisnummers geregeld om de tien jaar wijzigen, de opeenvolgende families in hetzelfde huis verbleven.

Wij kunnen aldus besluiten dat het geboortehuis van Leo Vindevogel staat op het Petegemplein nr 9 te Wortegem-Petegem.

INHOUDSTAFEL

Reisperikelen in het Land van Gavere in de 18 ^{de} eeuw	1
De Familie Podevijn te Aalst en Zottegem	5
Documentatiecentrum Ter Maelsaecke - Aanwinsten in het boekenbestand	8
Priesters uit onze regio tijdens het Ancien Régime in het Land van Aalst (4)	9
Personalia - In Memoriam René Van Assche	13
Algemene mededelingen	14
Bijdrage 2005	15
De Reformatie in het Oudenaardse en de Vlaamse Ardennen (deel IV)	16
Over onze uitstap naar het «Pajottenland»	24
Had Lodewijk XV (Louis, le bien aimé) Vlaamse «genen»-?	27
Internet (Familie Van der Donckt)	29
Geboortehuis Leo Vindevogel (14/12/1888 - 25/6/1945)	31
Inhoudstafel.	32

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde

Afdeling Vlaamse Ardennen

Opgericht in 1990

Periodiek tijdschrift

Dertiende jaargang 2004 – nr. 31

Verantwoordelijke uitgever:

Jos. Van Eeckhoudt, Vontstraat 76 - 9700 Oudenaarde

Werkten mee aan dit nummer:

Carlos Aelvoet

Michel Gyselincx

Gerard Van de Meulebroucke

Edgard Van Droogenbroeck

Jos Van Eeckhoudt

Marc Vuylsteke

BESTUUR

Erevoorzitters

Paul Van Butsele, Glorieuxlaan 17

9600 Ronse

tel.: 055 21 12 78

Elsa Vandermeersch-Lantmeeters, Burgschelde 11

9700 Oudenaarde

tel.: 055 31 13 23

Erebestuurslid

Daniël Vanderstraeten, Doornikse Heerweg 82

9700 Oudenaarde

tel.: 055 31 33 87

Voorzitter

Edgard Van Droogenbroeck, Korsele 43

9667 Horebeke

tel.: 055 49 85 01

Ondervoorzitter

Gerard Van de Meulebroucke, Meersstraat 99

9620 Zottegem

tel.: 09 360 10 51

Secretaris

Jos. Van Eeckhoudt, Vontstraat 76

9700 Oudenaarde

tel.: 055 31 56 64

Penningmeester

Marc Vuylsteke, Rijksweg 125

9681 Maarkedal

tel.: 055 21 68 27

Public Relations

Carlos Aelvoet, Pareelstraat 11

9790 Worteg.-Pet.

tel.: 055 31 24 49

den

dier De Paemelaere, Kortrijkstraat 65

9790 Worteg.-Pet.

tel.: 055 31 59 79

Michel Gyselincx, Blote 8

9700 Oudenaarde

tel.: 055 31 48 79

Website: www31.brinkster.com/vvfvlaamseard.

**Niet-leden kunnen dit tijdschrift bekomen door storting van 6,20 euro
op rekening 443-5646341-77 van V.V.F. Vlaamse Ardennen
p/a Rijksweg 125 - 9681 Maarkedal**